

Sygn. akt I CSK 677/17

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa J. K.
przeciwko Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 marca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w R.
z dnia 11 maja 2017 r., sygn. akt I ACa ../16,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 5400 (pięć
tysięcy czterysta) zł tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka J. K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w R. z dnia 11 maja 2017 r., oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 1 lutego 2016 r. Sąd pierwszej instancji umorzył postępowanie objęte cofniętą częścią pozwu (żądanie ponad kwotę 334.122,82 zł), a w pozostałym zakresie oddalił powództwo skierowane przeciwko Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Warszawie o odszkodowanie za szkodę wynikłą z nieprzyznania powódce pomocy finansowej w ramach programu „Ułatwianie startu młodym rolnikom”.

Sąd Apelacyjny wskazał, że samo uzyskanie pozytywnej oceny wniosku powódki z punktu widzenia formalnego, tj. uznanie go za złożony w terminie, poprawny i kompletny nie zapewniało automatycznie zawarcia umowy o dofinansowanie. W ocenie Sądu Apelacyjnego w sprawie nie ustalono okoliczności, które dowodziłyby bezprawności wskazanej przez powódkę decyzji pozwanego z dnia 31 lipca 2013 r. i by w ogóle mogła być ona źródłem poniesionej przez skarżącą szkody, skoro nie była ostateczna i nie została przez nią zaskarżona. Podniósł też, że powódka nie przedłożyła judykatu pozwalającego dochodzić jej odszkodowania na podstawie art. 417¹ § 2 k.c. Sąd nie stwierdził też podstaw do uwzględnienia roszczenia powódki na podstawie art. 417² k.c., który dotyczy szkód na osobie. Niezależnie od tych przyczyn Sąd Apelacyjny wskazał, że skarżąca nie wykazała poniesionej szkody, gdyż wnioski o udzielenie pomocy załatwiane były w kolejności wpływu, uwzględniono 372 wnioski złożone wcześniej niż wniosek powódki (będący wnioskiem 521-szym) i nie uwzględniono żadnego późniejszego. Przy czym środki pomocowe w ramach których wnioski mogły być uwzględniane wynosiły 18 616 671,43 zł, podczas gdy wnioski łącznie zawierały aplikację o ponad 26 mln zł. Sąd wskazał też, że w postępowaniu apelacyjnym powódka podniosła nowe fakty, jednak nie zgłosiła wniosków na ich poparcie – wniosek dowodowy dotyczył okoliczności, które nie mogły być dowiedzione tymi dowodami, a ponadto okoliczności, które powódka powołała w postępowaniu drugoinstancyjnym mogła bez przeszkód dowodzić przed sądem pierwszej instancji.

Wyrok Sądu Apelacyjnego powódka zaskarżyła skargą kasacyjną w części oddalającej jej apelację. Zarzuciła błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 417 k.c., art. 417¹ § 2 i 3 k.c. w zw. z art. 77 Konstytucji RP, art. 6 k.c., art. 361 § 1 i § 2 k.c., art. 363 k.c. w zw. z art. 417 k.c. i art. 417¹ § 2 i 3 k.c., art. 381 k.p.c. i art. 382 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c., art. 387 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. We wnioskach domagała się uchylenia wyroku Sądu Apelacyjnego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, umożliwia także uchylenie orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Nie będąc ogólnie dostępnym środkiem zaskarżenia orzeczeń umożliwiającym rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej, poddawana jest wstępnej ocenie w ramach tzw. przedsądu, ustanowionej w art. 398⁹ k.p.c., mającej za cel zbadanie, czy spełnia przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania.

Skarżąca uzasadniła potrzebę rozpatrzenia jej skargi wystąpieniem przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Zdaniem skarżącej w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, które ujęła w formie pytań:

1). Czy w rozumieniu art. 417¹ § 2 i/lub 3 k.c., za prejudykat można uznać decyzję administracyjną, która stwierdza, że wniosek o dofinansowanie złożony przez powódkę jest poprawny i ma status kompletności, zaś w drugim punkcie odmawia jej dofinansowania z uwagi na brak środków w ramach danego programu?

2). Czy usprawiedliwiony w okolicznościach sprawy i niezawiniony brak możliwości wylegitymowania się przez powódkę prejudykatem w rozumieniu art. 417¹ § 2 i/lub 3 k.c. jest przesłanką, która uniemożliwia stronie dochodzenie odszkodowania na podstawie art. 417 § 2 i/lub 3 k.c.?

Przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter nowy i rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne

trudności, a którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/2013, nie publ.).

Argumentacja przedstawiona przez skarżącą nie dowodzi wystąpienia w sprawie potrzeby rozwiązywania przedstawionych przez skarżącą zagadnień prawnych. Potrzebę taką oceniać należy w zakresie zgłaszanych żądań i w konkretnych okolicznościach faktycznych i podstawach prawnych rozpatrywanej sprawy. W tym wypadku – skoro powódka uznaje za bezprawną i powodującą jej szkodę konkretną ostateczną decyzję – w świetle art. 417¹ § 2 k.c. nie zachodzą wątpliwości, że konieczne jest przedstawienie orzeczenia stwierdzającego jej niezgodność z prawem, stwierdzoną we właściwym postępowaniu, jeżeli natomiast swoje roszczenie wiąże z uchybieniami innego rodzaju, np. skutkami nieprawidłowych decyzji nieostatecznych – może bezpośrednio dochodzić roszczeń odszkodowawczych na podstawie art. 417 k.c., bez potrzeby przedstawiania judykatu. Problem ten został już należycie wyjaśniony w orzecznictwie i piśmiennictwie, a okoliczności sprawy są znacząco odmienne od tych, które były przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w powołanej w skardze kasacyjnej sprawie IV CSK 367/15, w której zapadł wyrok z dnia 26 lutego 2016 r.

W związku z tym uznać należy, że wskazana przez skarżącą podstawa przyjęcia jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Okoliczności sprawy nie wskazują również, aby wystąpiły inne przesłanki z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi powódki do rozpoznania.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 98 § 1 i 3, art. 99, art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

kc

aj

